

COMPÀS DE LA VIDA

Em dic Olívia, començo per fi aquest escrit; dic per fi perquè ja fa un parell de mesos que ho he anat posposant. Primer em faltaven les forces, després els mots.

Els anys passen i no en va. Vaig pensar que tot aquell seguit de molèsties eren fruit de l'inevitable pas del temps. Ara un dolor aquí, ara un mal allà, uns dies més cansada, d'altres gairebé esgotada. Potser em fallava l'energia que en altres temps de joventut tenia en desmesura. Recordo amb nitidesa aquells capvespres que, lluny de necessitar el descans que proposa la nit, tot just en acabar el sopar, em passava la pinta i sortia cuita-corrents al carrer per a trobar-me amb l'Isidre. Eren temps de joventut, l'incipient desig brollava de dins amb tanta força que cada encontre era màgic. La passió desbordant feia que les hores passessin a un ritme vertiginós. Mai no en teníem prou. Començàvem a escriure les primeres pàgines d'una vida que se'ns oferia verge, llarga i deliciosa. I ho ha estat, però com sempre, continuem sense tenir-ne mai prou. Volem més. Les curoses mans de l'Isidre m'ofereixen tendres carícies, però als seus ulls hi veig una compassió que no vull.

Enyoro els dies, ja llunyans, en que m'aixecava amb força, amb vitalitat renovada. L'olor de pastis de poma amb canyella em treia del llit. El primer glop de llet amb raspadura de llimona i mel despertava els meus desigs de dolça vida. Resseguia amb l'índex cada un dels contorns del bufet de caoba, amb relleus florals a cada porta i sinuoses columnes a banda i banda. Imaginava que era l'altar de casa nostra. Allí on guardàvem objectes de valor, porcellanes, plata i bells cristalls tallats per virtuoses i precises mans.

Anava a escola a tocar de casa, baixava un tram de rambla i en trencar el segon carrer per banda de mar ja hi era. Que se'n deu haver fet de l'Emília Iglesias? Érem tan amigues! Confident dels meus primers petons robats amb l'Isidre... i els que no eren amb ell.

Només l'Emília va ser testimoni mut i incondicional d'aquella bogeria de joventut. Ens trobàvem al maset de vileta de mar. Sortia de casa atrafegada, sempre amb presses. Li deia a la Tresina que havia d'anar al mas de l'Emília amb la seva tia, que sortíem a passejar els gossos. No passejava pas, ens tancàvem amb l'Eusebi tota la tarda i navegàvem entre llençols. Tendres carícies que com tatuatges d'amor es fonien en el meu cos. Cos i ànima, perquè la memòria també en quedava impregnada. Quanta passió viscuda! Això és el que ens queda, res del que m'envolta, ni llibres, ni fotografies, cap de les meves pertinences serveixen per a res. Només records i emocions viscudes. Mai no havia gosat escriure tan vell i bell secret. Ni en els meus diaris ni en les meves novel·les, però no vull marxar sense deixar-ne petjada. Només això ens resta, la vida viscuda en majúscules.

Fa trenta anys que treballo a casa dels senyors Xammar, de quan la senyoreta Olívia tenia vint anys. Va ser ella qui primer em va anomenar Tresina. De fet, ja havia treballat pels pares, i en morir sobtadament tots dos en un accident de cotxe, m'hi vaig quedar. Potser, fins i tot, aleshores hi feia més falta que mai. Tenia aquella bellesa que tan sols la joventut pot atorgar. Una mirada penetrant i assenyada veritable mirall del pare. Havia heretat de sa mare una figura esvelta i sobretot el seu caminar pausat i elegant, que es feia veure des de lluny en mig d'una multitud. Ara però no en queda gairebé res, del que havia

estat. He entrat a la sala d'estar, la que dóna darrere per ponent, i he descobert una figura, ara minvada, arraulida dins la butaca de braços, al costat del finestral que mira al pati. El sol entra exultant i li confereix a la cambra una lluïssor d'altres temps. M'he quedat palplantada, observant una dona...tan viscuda, he pensat! Té a les mans el seu bolígraf preferit, aquell que li havia regalat sa padrina per desitjar-li una pròspera carrera literària. Ressegueix la inscripció amb el dit índex. Juraria que ho fa d'esma, sense llegir el que hi posa. Tan sols acarona un sentiment. Al canterano del costat hi puc distingir un dels seus blocs de notes. Està obert en una pàgina en blanc, hi puc veure, a tot estirar, dues o tres línies escrites. De tant en tant alça la mirada, aquests ulls han perdut molta llum. Ho he notat des d'un temps ençà, però mai no li ho he dit. No cal, és evident. Intento oferir-li les menges que més l'havien satisfet al llarg d'una vida al seu servei , però ni així observo en ella un bri d'il·lusió. M'agradaria saber trobar l'escletxa que m'acostés a ella, al seu profund sentiment, però és infranquejable. Com puc ajudar? De quina manera? Dia rere dia cerco la resposta, i ara, aquí, des del llindar, l'observo i m'adono que és com lluitar contra molins de vent. Aquest sentiment minva, fins i tot, la meua pròpia vida. Sento com s'esmicola amb ella, com si les dues féssim el mateix camí per distinta ruta.

Ja truquen de nou a la porta, la Tresina l'obrirà, segurament que no pas amb aquella diligència d'altres temps. Pobre! Tants anys a casa, amb quina abnegació ha servit dia rere dia, any rere any, sense que li hagi sentit mai ni una sola queixa. No ha tingut altres fills que jo mateixa, malgrat li porti cinc anys. Sembla que el temps avanci a més velocitat dins d'aquestes quatre

parets. Sí, ja són aquí. No sé per què es prenen tantes molèsties. És ben veritat que per fer el que fan han de tenir vocació. Aquests nois són força eixerits, però, qui no ho és als vint-i-cinc anys i amb salut? Ja em porten la bomba, dues hores més connectada a aquest elixir de la vida, això diuen. Ja ho tenen tot per la mà. Son àgils de moviments i en un tres i no res bomba connectada i comença el seu compàs. Un compàs de quatre per quatre. El ritme lent d'una feble vida. El ritme que ara em toca ballar.

Ara em sentiré allò de “senyoreta. Vol que li posi un disc de Bach? Potser l'acompanyarà aquesta estona. O prefereix que li atansi un llibre? El de Tom Sharpe? que és força distret”. No, gràcies. Només vull sentir la música del compàs de quatre. Un, dos, tres, quatre. Un, dos, tres, quatre. Qui-na-mer-da, mal-cop-de-sort. Per-què-a-mi. Tant-se-val-tot, vi-da-que-mort.

No em servirà de res preguntar-li si vol que li posi Bach, ja veig que avui té el dia del tot girat. Ha desviat la vista cap a l'altre costat. Veig que agafa el bloc i comença a escriure. Això, això és el que hauria d'haver fet des d'un principi. Jo ja li ho havia dit, però ha estat dos mesos que ni tan sols volia sentir parlar dels llibres i, molt menys, dels seus quaderns d'anotar la vida. Avui veig en ella un canvi. No sabria dir si és positiu, més aviat no. És com qui deix de nedar contra corrent.

Aquest compàs que m'acompanya és la cadència d'una nova situació, la meva. Hauré d'aprendre el seu ball, trobar el seu ritme. Un, dos, tres, quatre. Ets-ma-vi-da. Ens-su-por-tem. Ma-com-pa-nya. Ca-da-di-a. Fins-el-meu-mai. Cà-n-cer-ca-bró. T'he-de-vèn-cer. He-de-viu-re.